

วิกฤติภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในยุคโรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019(COVID-19)

Crisis of the image of Thai politicians in the era of the coronavirus disease 2019
(COVID-19) epidemic

พระครูปลัดวัชรพงษ์ Wachirapanyo

Phra Khru Lad Watcharapong Wachirapanyo

ทักษิณ ประชาอมญ

Thaksin Prachamon

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Watchapong-2006@hotmail.com

บทคัดย่อ

ภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในปัจจุบันมิได้ตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมไทยได้
ทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพราะการได้มาซึ่งอำนาจของพรรคการเมืองมิได้ตั้งอยู่บนฐานของ
ประโยชน์ส่วนรวมมากนักทำให้ประชาชนทั่วไปเอือมระอากับความผิดพลาดครั้งแล้วครั้งเล่าจน
กลายเป็นชาชินกับนักการเมืองไทย แม้ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19)
ภาพลักษณ์ของนักการเมืองยิ่งดูเลวร้ายลงไปเพราะการห่วงใยในอำนาจตนมากกว่าอำนาจและ
ประโยชน์ของประชาชนทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านก็พยายามอย่างที่สุดเพื่อการสร้างความได้เปรียบ
ทางการเมืองของกันและกันตลอดเวลาแม้ว่าจะประชาชนจะเผชิญกับความทุกข์ยากก็ตามซึ่งสามารถ
สรุปวิกฤติภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ 1.การยึดตัวบุคคลมากกว่าประชาชน 2.การให้ความสำคัญกับ
การแจกจ่ายมากกว่าการสอนให้รักประเทศไทย 3.การต่อรองอำนาจและผลประโยชน์ทับซ้อน 4.การ
กอบโกยงบประมาณผ่านนโยบายและมาตรการต่าง ๆ และ 5.การเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มนายทุนทำให้
ความเหลื่อมล้ำมากขึ้น อันเป็นภาพลักษณ์มิได้แตกต่างไปจากอดีตแต่ประการใดทำให้ประชาชนยังคง
ดิ้นรนบนความทุกข์ต่อไป

คำสำคัญ : วิกฤติภาพลักษณ์, นักการเมืองไทย, โรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19).

Abstract

The image of Thai politicians today has not responded to the expectations of Thai society in the past. present and future This is because the acquisition of power by political parties is not based on the common good, causing the general public to be fed up with repeated mistakes and become accustomed to Thai politicians. Even in the midst of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic, the image of politicians is even worse because they care more about their power than people's power and interests, both the government and the opposition are trying their best to gain an advantage. Politics of each other all the time, even when people are faced with adversity, which can be summarized as the image crisis that arises as follows: 2. Giving more importance to distribution than teaching to love Thailand 3. Bargaining power and conflicts of interest 4. raising the budget through various policies and measures; and 5. contributing to the capitalist group, causing more inequality. The image is not different from the past in any way, causing people to continue to struggle on suffering.

Keywords: Image crisis, Thai politicians, Coronavirus disease-2019 (COVID-19).

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019) อันเป็นโรคติดต่ออันตรายตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563 ซึ่งขณะนี้พบการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยอย่างรวดเร็วจากการรายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ล่าสุดวันที่ 24 เมษายน 2564 พบว่า ทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อจำนวน 146,298,387 คน และมีผู้เสียชีวิตจำนวน 3,101,080 คน (ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2564 : 3) นอกจากนี้ ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ฉบับที่ 469 วันที่ 16 เมษายน 2564) ได้กำหนดมาตรการ 9 ข้อเพื่อยกระดับควบคุมโควิด-19 เริ่ม 18 เมษายน คือ 1. ห้ามจัดกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการแพร่โรค 2. ปิดสถานบริการหรือสถานที่ ที่เสี่ยงต่อการแพร่โรคทั่วราชอาณาจักร 3. กำหนดพื้นที่สถานการณ์เพื่อการบังคับใช้มาตรการควบคุมแบบบูรณาการ 4. กำหนดมาตรการควบคุมพื้นที่ที่จำเป็นอย่างเร่งด่วน 5. จัดหรือ

หลักเลี้ยงการเดินทาง 6. จัดจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ งานเลี้ยง งานรื่นเริง 7. ขอความร่วมมือ Work From Home 8. ให้ศปค.สธ. และ ศบค.มท. เร่งจัดหาสถานที่รองรับ ผู้ติดเชื้อโดยด่วน และ 9. ปรับเปลี่ยนระดับพื้นที่สถานการณ์ตามความเหมาะสม แต่ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อสถานการณ์เหล่านี้ผ่านภาครัฐได้เริ่มผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ มากขึ้นโดยให้ประชาชนเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมและกระตุ้นให้มีความสำคัญกับการป้องกันตนเองผ่านการประชาสัมพันธ์และการรักษาไปพร้อม ๆ กันมากขึ้น

แต่ถึงกระนั้น ความต้องการของประชาชนที่มีความหวังให้นักการเมืองไทยในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคที่สังคมไทยต้องเผชิญในครั้งนี้กลุ่มผู้นำทางการเมืองทุกระดับที่มีหน้าที่โดยตรงในการแก้ไข ปัญหาของประเทศจะต้องมีภาวะความเป็นผู้นำที่สูง นั่นคือ สร้างศรัทธา กล้าหาญ ทนเวลา หาความรู้ และอดทน เพื่อให้สามารถนำพาประเทศหลุดพ้นจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค ซึ่งภาวะ ผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ ได้แก่ เป็นผู้มีความกล้าหาญและพลังจิตที่เข้มแข็ง รู้จุดมุ่งหมาย และแนวทาง ที่จะนำประเทศ มีความกระตือรือร้น (enthusiasm) มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Human Relation Skill) หรือ ความเป็นมิตรและมีความรัก มีบุคลิกความน่าเชื่อถือ (integrity) หรือมีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความ กล้าหาญในการตัดสินใจ มีสมรรถนะ (Competency) เป็นครูที่ดี สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น มีทักษะ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ (technical skill) มีความชาญฉลาดในทางการเมือง (political acumen) ซึ่ง เป็นภาวะผู้นำทางการเมืองที่ผู้นำทางการเมืองพึงมีเมื่อต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ (ไชยะ เทพา, 2564 : 1027) แต่ในทางกลับกันภาพที่เห็นสามารถจะมองได้ว่า ประเทศไทยสามารถควบคุมการระบาดของไวรัสโควิด-19 แต่กำลังเผชิญหน้ากับปัญหาเศรษฐกิจอย่างหนัก ซึ่งจะทำให้ปัญหาความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่ฝังรากลึกลงไปอีก และความตึงเครียดทางการเมืองอาจจะกลับมาระอุอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลชุดนี้ถูกตั้งคำถามถึงความชอบธรรมตั้งแต่ปี 2562 รากของปัญหานี้คือการเมือง การปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับเศรษฐกิจของประเทศสวนกระแสความสนใจของกลุ่มชนชั้นสูงของประเทศ (Asia Repor, 2564) เพราะฉะนั้น ความขัดแย้งทางการเมืองถือว่าเป็นปัจจัยหลักในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสังคม หากการเมืองไม่สามารถจัดการปัญหาของตนเองได้คงไม่ต้องมองถึงประชาชนจะได้รับความทุกข์ยากเย็นแสนเข็ญมากเพียงใดที่สะท้อนมุมมองของนักการเมืองในยุคการแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่ทำให้คนไทยเสียชีวิตลงไปทุก ๆ วันอย่างต่อเนื่องโดยที่นักการเมืองยังคงไม่สามัคคีกัน รวมทั้งประเด็นปัญหาอื่น ๆ ที่ยังวันแก้ไข เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม การศึกษาและทรัพยากร และศาสนา ก็ยังความขัดแย้ง

ต่อไป หากนักการเมืองมีความจริงใจไม่สนใจถึงผลประโยชน์ของตนเองและกลุ่มทุนก็น่าจะทำ
นักการเมืองไทยมีภาพลักษณ์ที่ดี

คุณลักษณะนักการเมืองในยุคปัจจุบัน

การเมืองเป็นเรื่องของทุกคนที่ให้ความสำคัญและสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
ในฐานะการปกครองแบบประชาธิปไตยแต่กระนั้นในระบบดังกล่าวย่อมต้องมีตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่
ซึ่งไม่สามารถให้ทุกคนได้แสดงออกได้โดยตรง ซึ่งข้อจำกัดตรงนี้อาจมองว่า เมื่อให้สิทธิผู้แทนเข้าไปสู่การ
แสดงตัวตนในสภาผู้แทนราษฎรก็ดูเหมือนกับว่า ยกสิทธิให้กับผู้แทนไปทำหน้าที่แทนประชาชนในทุก
เรื่องซึ่งระบบก็ได้การันตีถึงความเหลวไหลของนักการเมืองแต่ประการใด เพราะกระบวนการสร้าง
ฐานเสียงแม้ว่าผู้แทนที่ได้สิทธิจะได้คะแนนเสียงไปแล้วเกิดการทุจริตก็ตามทำให้ค่านิยมทางการเมือง
เป็นเรื่องความชื่นชอบมากกว่าเรื่องความผิดความถูกอีกแล้ว ดังนั้น คุณลักษณะที่สำคัญของ
นักการเมืองแม้ว่าจะมีการระบุดึงดูดความต้องการอย่างมากในสายตาของประชาชนแต่มิได้เป็น
กระแสที่ถูกยึดโยงกับระบบที่ดี แต่ถึงอย่างก็มีประชาชนส่วนหนึ่งต้องการคุณลักษณะ นักการเมือง
(ลิขิต ธีรเวคิน, 2549) ดังนี้

ประการแรก นักการเมืองผู้นั้นต้องมีความผูกพันทางอุดมการณ์ (Ideological
Commitment) โดยในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีความเชื่อและศรัทธาใน
ระบบประชาธิปไตย

ประการที่สอง นักการเมืองที่ดีจะต้องมีจริยธรรมทางการเมือง (Political Ethics) ในขณะที่
อุดมการณ์ทางการเมืองมักจะรวมจริยธรรมอยู่ด้วย แต่จริยธรรมทางการเมืองอาจจะเป็นรายละเอียด
ที่อยู่นอกกรอบอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งเป็นกรอบใหญ่ ประเด็นเรื่องจริยธรรมทางการเมืองจะ
เกี่ยวข้องกับความต้องการตามกฎหมาย ความชอบธรรมทางการเมือง และความน่าเชื่อถือ

ประการที่สาม นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักการเมืองที่ทำประโยชน์ต่อ
ประเทศชาติและสังคม ไม่ว่าจะเป็นในฐานะสมาชิกวุฒิสภาหรือรัฐมนตรีจะต้องมีความรู้ทางการเมือง
(Political Knowledge) ซึ่งความรู้ดังกล่าวนี้คือความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีวิชาหนึ่ง
วิชาที่เริ่มต้นในอังกฤษเป็นที่ทราบกันว่าเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการเมือง ความรู้เกี่ยวกับการเมืองและเศรษฐศาสตร์ หรือที่เรียกว่า PPE (Philosophy, Politics and Economic) วิชา

ดังกล่าวนี้มีแนวคิดที่ว่า การบริหารประเทศนั้นจะต้องกระทำโดยบุคคลที่มีความรู้ทางการเมือง อันรวมถึงความรู้ทางสังคมด้วย

ประการที่สี่ นักการเมืองที่ดีจะต้องมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (Political Sense) ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมืองอันเกิดจากเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลในทางลบหรือทางบวกนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านสถานการณ์ทางการเมืองที่ผิดพลาดอาจจะนำไปสู่ความสูญเสียอย่างมหาศาล

ประการที่ห้า นักการเมืองที่ดีคือนักการเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมือง (Political Mood) ของสังคม การขาดความเข้าใจอารมณ์ทางการเมืองของสังคมจะนำไปสู่ความเสียหายทางการเมืองอย่างหนัก อารมณ์ทางการเมืองสามารถจะกระตุ้นปลุกเร้าให้เกิดขึ้นโดยขบวนการทางการเมือง ความไม่เข้าใจอารมณ์ทางการเมืองย่อมบ่งชี้ถึงการขาดประสาทสัมผัสทางการเมือง

คุณลักษณะทางการเมืองทั้ง 5 ประการไม่ว่าจะเป็นความผูกพันทางอุดมการณ์ จริยธรรมทางการเมือง ทำประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมือง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมืองที่ต้องแสดงความเป็นตัวตนให้ประจักษ์สายแก่ประชาชนจึงจะสามารถสร้างความพึงพอใจและการยอมรับในความรู้ความสามารถเพื่อการบริหารประเทศที่เหมาะสมกับการเป็นตัวแทนเข้าไปที่หน้าที่อย่างดีที่สุดไม่พลาดต่อความคาดหวังอย่างสูงสุดที่ควรจะเป็นซึ่งเป็นเรื่องที่ปฏิบัติหากมีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อหน้าที่ในฐานะตัวแทน เพราะฉะนั้นนอกจากความรู้ยังนำไปสู่การบริหารประเทศยังต้องมีความประพฤติที่เป็นแบบอย่างแก่เด็กและเยาวชนภายในประเทศ

วิฤตภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในยุคโรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19)

ภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในปัจจุบันตกอยู่ในที่นั่งคอยข้างลำบากและเสื่อมศรัทธาต่อของประชาชนเพราะมัวแต่ยึดเป้าหมายของตนเองและพรรคการเมืองเป็นเรื่องใหญ่ทำให้ประชาชนที่สนับสนุนตกเป็นเครื่องมือและเป็นบันไดก้าวไปสู่อำนาจทางการเมืองอยู่เนือง ๆ มาตลอด 80 กว่าปี ทำให้ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยค่อย ๆ พัฒนาไปอย่างเชื่องช้านั้นก็เพราะความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งภาพดังกล่าวจะปรากฏไม่ได้แตกต่างไปจากประชาชนหรือนักการเมือง หรือใครก็ตามตำแหน่งไหนก็ตามย่อมเป็นเช่นเดียวกันทั้งหมด แต่ความจริงบนฐานชีวิตทางการเมืองย่อมต้องสลด

ความเห็นแก่ตัวลงไปให้มากที่สุด เพราะการเป็นนักการเมืองย่อมต้องมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์
ของประชาชนมาก่อนเสมอ มีคุณธรรมจริยธรรม คุณความดีและความซื่อสัตย์ให้มากขึ้นจึงจะสร้าง
คุณค่าในตัวเอง แต่ปัจจุบันแนวคิดกับภาพที่ปรากฏออกมาแล้วย่อมแย้งกันโดยสิ้นเชิง ยิ่งสถานการณ์
การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19) ยิ่งทำให้เห็นมิติความไร้จิตสำนึกของ
นักการเมืองมากขึ้นจนกลายเป็นวิกฤติภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยยังคงภาพดังต่อไปนี้

1.ภาพของการยึดตัวบุคคลมากกว่าประชาชน แม้ว่าอุดมการณ์เป็นสิ่งสะท้อนในสถาบันทาง
การเมืองและการปกครอง มักใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองอย่างมีสติและไม่มีสติโดยผู้เล่นทางการเมือง
เมืองข้อนี้แสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์ถูกใช้เพื่อผลประโยชน์ของผู้เล่น ซึ่งนั่นคือนักการเมือง ซึ่งคำว่า
นักการเมืองมีความหมายครอบคลุมถึงบุคคลใดก็ตามที่กระทำหรือแสวงหาอำนาจทางการเมือง จะถูก
รวมเข้าในคำว่่านักการเมืองโดยพฤตินัยเสมอ (พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562 : 323) ซึ่งจะเห็นได้ว่า
อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ที่ก้าวไปสู่กิจกรรมการพัฒนาประเทศในฐานะสถาบันหลักที่
คอยรับใช้ประชาชนผ่านการใช้อำนาจของตำแหน่งการบริหารระดับสูงที่ควรจะมีถึงตัวหลักการ
ทำงาน และความผิดความถูกมากกว่าให้ความสำคัญไปที่ตัวผู้นำซึ่งเป็นมนุษย์ที่ยังเห็นแก่ตัว รวมทั้ง
ระบบของพรรคการเมืองไทยในปัจจุบันมิได้ตอบโจทย์เชิงอุดมการณ์ที่สามารถสร้างความไว้วางใจให้กับ
ประชาชนได้อีกต่อไปนักการเมืองอยู่ในฐานะเล่นการเมืองมิใช่ทำงานเพื่อการเมืองทำให้นักการเมือง
ต้องยึดตัวบุคคลมากขึ้นเพราะสามารถทำให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ภายใต้กรอบของพรรคการเมือง
นั้นมิใช่อยู่ภายใต้กรอบของสังคม

2.การให้ความสำคัญกับการแจกจ่ายมากกว่าการสอนให้รักประเทศไทย ปัจจุบันมาตรการ
เยียวยาและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลได้ถูกมาใช้ในการสร้างความขึ้นช่อต่อประชาชน
จนกลายเป็นนโยบายแจกเงิน เช่น การแจกเงินผ่านมาตรการบรรเทาค่าครองชีพ “บัตรสวัสดิการแห่ง
รัฐ” โครงการประกันรายได้พืช 5 ชนิด คือ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มและข้าวโพด การแจก
เงินให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว การแจกเงินผ่านโครงการ “กิน ช้อป ใช้” คนละ 1,000 บาท การแจกเงิน
เยียวยาโควิด คืนเงินประกันค่ามิเตอร์ไฟฟ้า โครงการคนละครึ่ง เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลก็ได้ทำ
นโยบายการแจกเงินหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจแต่อย่างใด (ผู้จัดการออนไลน์, 2563)
จะเห็นว่ามิติการแจกเงินกลายเป็นวัฒนธรรมของนักบริหารประเทศในปัจจุบันที่อ้างอิงถึงการแพร่
ระบาดของโรคติดต่ออย่างที่ไม่ประกาศถึงความหวังดีต่อประชาชนและกระตุ้นเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวแต่ภาพ
ที่ปรากฏทำให้เห็นมาตรการดังกล่าวมิได้ช่วยประชาชนมีความหวังต่อการเข้าถึงหลักแห่งคุณค่าใน

ความเป็นคนแม้ว่าแต่ซึ่งเป็นสิ่งที่พยายามสอนให้คนไทยกลายเป็นคนที่อ่อนรอคอยความช่วยเหลือ
อย่างคนสิ้นหวังในอนาคตของตนเอง ดังนั้น การให้ที่มากเกินไปจะสร้างความอ่อนแอ การให้ที่ไม่ตรง
จุดกับความต้องการจะไม่สร้างคุณค่า การให้ที่ผิดเวลาไม่ก่อให้เกิดประโยชน์

3.การต่อรองอำนาจและผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะสังคมประชาธิปไตยแบบไทย การเจรจา
ต่อรองในทางการเมืองมีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคไทยแลนด์ 1.0 ซึ่งเป็นยุคเพิ่งเริ่มต้นการปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตยที่ฝ่ายอำมาตย์กับฝ่ายนักการเมืองต้องนั่งโต๊ะเจรจากัน หากเจรจากันแล้วไม่
เป็นไปอย่างที่ต้องการก็มักจะล้มโต๊ะเริ่มต้นใหม่ด้วยการยึดอำนาจหรือรัฐประหาร รวมทั้งการปฏิวัติ
กระทั่งถึงยุคไทยแลนด์ 2.0 ซึ่งเป็นยุคที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยเต็มใบ” เพราะมีกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ที่ทันสมัย ภายหลังการขับไล่กลุ่มเผด็จการลงจากอำนาจ ก็มีการเจรจาต่อรองทางการเมืองมาโดย
ตลอด (กิตติทัศน์ ผกาทอง, 2561) เพราะฉะนั้น การเมืองกับเจรจาอำนาจและต่อรองผลประโยชน์จึง
เป็นเรื่องคู่ขนานกันทำให้ภาพเหล่านี้ประชาชนสามารถเห็นและสังเกตได้จากประวัติศาสตร์อัน
ยาวนานของสังคมไทยโดยเฉพาะช่วยจัดตั้งรัฐบาลที่มีพรรคการเมืองและกลุ่มนักการเมืองภายใน
พรรคต้องการตำแหน่งทางการเมืองที่เข้าไปสู่การจัดการงบประมาณของรัฐซึ่งเป็นวิกฤติที่ต้องปรับ
พฤติกรรมที่ยากยิ่งในทางการเมือง

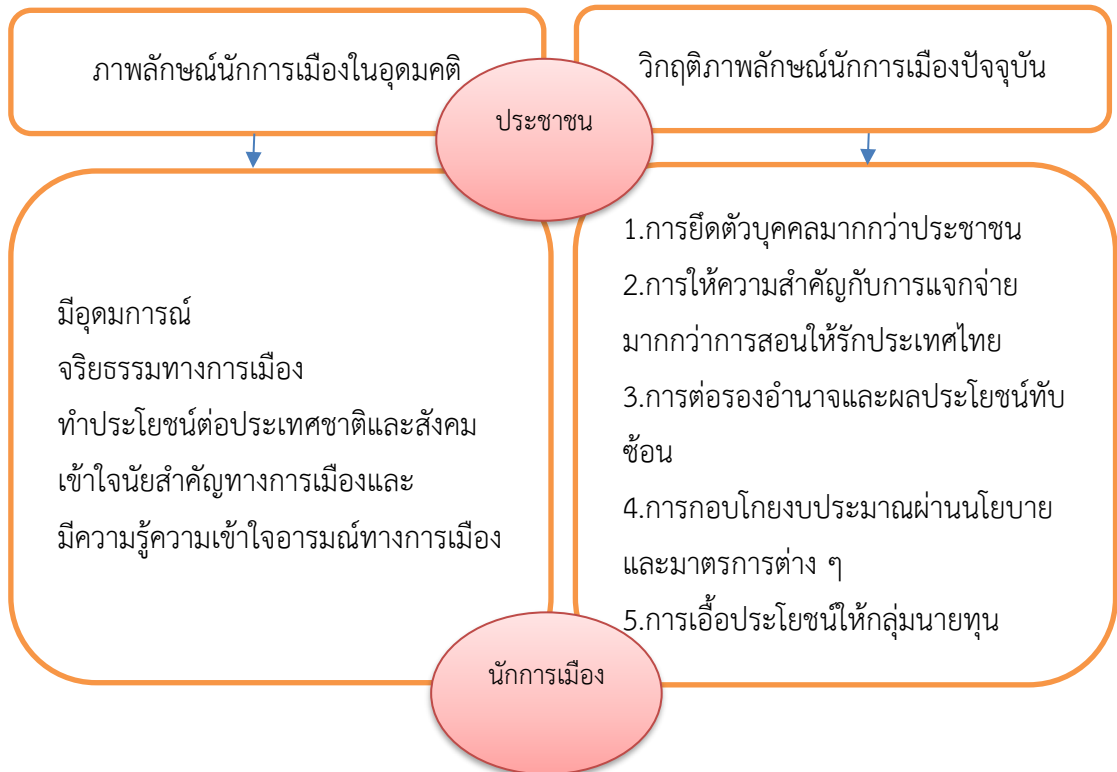
4.การกอบโกยงบประมาณผ่านนโยบายและมาตรการต่าง ๆ จนกลายเป็นวาทกรรมหนึ่ง
ในทางการเมือง ได้แก่ ประชานิยมหรือประชารัฐ จะดูไม่แตกต่างกันโดยพหุัตินัยเพราะเป็นการสร้าง
ความพึงพอใจภายใต้กรอบของการแจกเงินหรือการช่วยเหลือผ่านการอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน ซึ่ง
มาจาก 2 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จากการที่ “ประชานิยม” เข้าไปมีบทบาทในการแก้ไข
ปัญหาด้านเศรษฐกิจชีวิตประจำวันของประชาชนมากขึ้นจากปัญหาความยากจน การเข้าถึงคนราก
หญ้า คนจน ทำให้ประชานิยมต้องถูกนำมาใช้อย่างต่อเนื่องและไม่อาจปฏิเสธได้ หากประชานิยมถูก
นำมาตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และ 2. ปัจจัยด้านการเมือง การเกิดประชานิยมเพื่อ
แย่งชิงพื้นที่และการเข้าถึงประชาชนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนคงไว้ซึ่งฐานเสียงที่จะใช้
ในสมัยต่อมา (ทรงภูมิ พรหมภาพและโกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2558 : 233) ส่วนนโยบายประชารัฐโดย
พยายามจะมีการใช้นโยบายประชานิยมคล้ายกันเพียงแต่เปลี่ยนชื่อเป็นประชารัฐ นโยบายที่คนรู้จัก
คือนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือที่เรียกกันติดปากว่าบัตรคนจน เป็นต้น (พิชัย นริพทะพันธุ์,
2563) เพราะฉะนั้น จะประชานิยมของบางพรรคการเมืองในอดีตหรือประชารัฐในปัจจุบันก็ได้มีความ
แตกต่างกันโดยการสร้างฐานค่านิยมทางการเมืองเพื่อใช้เป็นเครื่องมือทางนโยบายการละเลย

งบประมาณของรัฐไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่ได้รับการผูกขาดไว้แล้วทำให้เห็นนโยบายของพรรคการเมือง
ที่ออกมาได้เจตนาส่งมอบความสุขให้กับประชาชนอย่างแท้จริง

5.การเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มนายทุนทำให้ความเหลื่อมล้ำมากขึ้น เพราะการเมืองจึงเป็นที่
ต้องการของผู้ที่ต้องการอำนาจ เพื่อจะได้อำนาจนั้นเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทั้งโดย
ชอบธรรม และมีชอบธรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และวิธีการในการเข้ามาสู่ความเป็นนักการเมือง
ของแต่ละคนเป็นสำคัญ¹) เข้ามาเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง จากการถูกเอารัดเอาเปรียบจาก
นักการเมือง และข้าราชการประจำ ซึ่งอาศัยอำนาจรัฐแล้วรังแกธุรกิจซึ่งไม่มีเส้นสายทางการเมือง 2)
เข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยอาศัยอำนาจรัฐ ทั้งโดยชอบ และโดยมิชอบ และนักการเมือง
ประเภทนี้เองที่เป็นเหตุให้เกิดนักการเมืองประเภทที่หนึ่ง 3) ทั้งเข้ามาปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง
และแสวงหาผลประโยชน์เพิ่มเติม และ4) เข้ามาเพื่อรับใช้ประเทศ และประชาชน โดยการใช้ความรู้
ความสามารถซึ่งตนเองมีอยู่พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (มะลิ ทิพย์ประจงและนิพนธ์ ทิพย์ศรี
นิมิตร,2562) แต่ถึงอย่างไรก็ตามจากการรายงานข้อมูลด้านหนี้สินครัวเรือนในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา
ตั้งแต่ปี 2550-2563 จะเห็นจำนวนสะสมของหนี้สินต่อจีดีพีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันอยู่ที่
80% ต่อจีดีพี แต่ข้อมูลตัวเลขหนี้ครัวเรือน จากพฤติกรรมของคนไทย พบว่ากว่า 20% เป็นการใช
สินเชื่อส่วนบุคคลในการทำธุรกิจ ส่วนสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย พิจารณาในส่วนของผู้
ที่มีรายได้มากที่สุดแตกต่างจากผู้ที่มีรายได้น้อยสุดกว่า 20 เท่า โดยมีกลุ่มคนชนชั้นกลางอยู่ประมาณ
35% สะท้อนถึงการกระจุกตัวของรายได้ในกลุ่มบน และการแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ยังไม่
ทั่วถึงไปสู่ชนกลุ่มล่าง รวมถึงการกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ทศพร ศิริสัมพันธ์,
2563) เพราะยังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดชัวยาวนานมากเท่าไรจะทำความจนกับ
ความรวยห่างขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นโรคอีกชนิดในกลุ่มคนไทย คือ โรคแห่งความจนอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า วิฤติภาพลักษณะของนักการเมืองไทยในยุคโรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-
19) เป็นวิฤติของสังคมไทยที่ตั้งอยู่บนฐานของความปกติวิสัยของนักการเมืองที่ถูกสร้างและอ้างตัว
หลอกลวงและเส้นทางการทำงานเพื่อพี่น้องประชาชนอย่างไม่เห็นแก่ตัว แต่กระนั้น วาทกรรมเหล่านี้มิได้
ถูกบั่นทอนไปจากสถานการณ์เชิงประจักษ์แต่ประการใดกลับถูกปลอบประโลมให้เข้าถึงแก่นสารของ
กิจกรรมทางการเมืองที่ใคร ๆ ก็ต้องการเข้าไปสู่การเป็นนักการเมืองโดยมีทรัพยากรและอำนาจจาก
คะแนนเสียงของประชาชนคนรากหญ้า เพราะฉะนั้น วิฤติภาพลักษณะน้ำเน่าเหล่านี้จะหมดไปจาก
สังคมไทยหรือไม่ จะไม่สามารถกำหนดได้เลยหากคนไทยยังมอว่่านักการเมืองที่ตนเองเลือกเป็น

ตัวแทนเป็นผู้ที่ศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมทำให้การครอบครองพื้นที่ทางการเมืองเป็นไปโดยชอบธรรมตามปกติวิสัยในทางการเมือง ซึ่งสามารถสรุปภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในยุคโรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19)

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทความเรื่อง วิกฤติภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยในยุคโรคระบาดไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19) กลายเป็นสิ่งที่ถูกมองข้ามไปเพราะความทุกข์ยากแสนเข็ญของประชาชนในการดิ้นรนเพื่อปากท้องของตนเองและครอบครัวทำให้ความสนใจกิจกรรมทางการเมืองปรากฏขึ้นเฉพาะกลุ่มเยาวชนรุ่นมากกว่า ยิ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ผ่นวกกับมาตรการการออกกฎหมายของรัฐบาลยิ่งทำให้ประชาชนไม่มีเวลาสำหรับการต่อต้านหรือสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองแต่อย่างใด แต่หากมองในแง่หนึ่งของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะไม่ตอบโต้ภัยตามระบอบประชาธิปไตยมากนัก แต่หากในมุมมองของนักวิชาการและกิจกรรมทางสังคมกลับมองว่านักการเมืองไม่ว่าจะฝากรัฐบาลหรือฝักฝ่ายค้านก็ดูไม่แตกต่างกันที่พยายามช่วงชิงให้ได้มากซึ่งอำนาจ

การบริหารบ้านเมืองมากกว่าอำนาจของประชาชนทำให้เกิดวิกฤตสถานการณ์ที่บ้านเมืองกำลังมีปัญหา
อย่างหนักหน่วงโดยที่นักการเมืองพยายามซ้ำเติมรอยความขัดแย้งให้มากขึ้นซึ่งนั่นก็คือการเล่น
การเมืองแบบไทย ๆ มิได้มีอุดมการณ์ที่ยิ่งใหญ่แต่เป็นไปเพื่ออำนาจและผลประโยชน์ของตนเองและ
พวกพ้องเพียงเท่านั้น

References

- กิตติทัศน์ ผกาทอง. (2561). กลยุทธ์การเจรจา ต่อรองทางการเมือง เป็นเรื่องปกติในสังคม
ประชาธิปไตย. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : [https://mgronline.com/live/
detail/9630000026026](https://mgronline.com/live/detail/9630000026026) [10 กุมภาพันธ์ 2565]
- ไชยะ เทพา. (2564). ภาวะผู้นำทางการเมืองในยุคโควิด-19. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. 4 (3) : 1027.
- ทรงภูมิ พรหมภาพและโกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2558). “ปัจจัยที่ก่อให้เกิด “ประชานิยม” ทางการเมืองไทย
ปี พ.ศ. 2549 – 2553. วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. 4 (2) : 233.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2563). สภาพพัฒนาฯ เผยไทยเหลื่อมล้ำพุ่งรอบ 10 ปี รวยจนห่างกันสูงสุด 20 เท่า
หนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีเพิ่มทะลุ 80 เปอร์เซ็นต์. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล :
https://www.matichon.co.th/economy/news_2359806 [10 กุมภาพันธ์ 2565]
- ผู้จัดการออนไลน์. (2563). ประชาชนไม่ปลื้ม!! เจาะ 5 นโยบาย “แจกเงินแก้วิกฤต” โจมตีหนัก แก้มัด
จุด หยุตวิธิ “ขอทาน-ให้ทาน”. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : [https://mgronline.com/live/
detail/9630000026026](https://mgronline.com/live/detail/9630000026026) [10 กุมภาพันธ์ 2565]
- พชรวัฒน์ เส้นทอง. (2562). อุดมการณ์ทางการเมือง : อุดมการณ์ทางการเมืองไทย. วารสาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 13 (3) : 323.
- พิชัย นริพทะพันธุ์. (2563). ประชานิยม VS ประชาธิปไตย. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล :
https://www.matichon.co.th/article/news_2415176 [10 กุมภาพันธ์ 2565]
- มะลิ ทิพย์ประจงและนิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต. (2562). อำนาจผลประโยชน์ทางการเมือง. วารสาร มจร
เพชรบุรีปริทรรศน์. 2 (2) : 16.
- ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). รายงานสถานการณ์โรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. ฉบับที่ 477. วันที่ 24 เมษายน 2564.

_____. (2564). รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. ฉบับที่ 469 วันที่ 16
เมษายน 2564.

ลิขิต ชีระเวคิน. (2549). *คุณสมบัติสำคัญของนักการเมืองที่ดี*. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล :
<https://mgronline.com/daily/detail/9490000061572> [กุมภาพันธ์ 2565]

Asia Repor. (2564). *COVID-1 9 and a Possible Political Reckoning in Thailand*.
International Crisis Group.